

Odbor za međunarodnu trgovinu

2023/0259(NLE)

9.11.2023.

NACRT PREPORUKE

o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Privremenog sporazuma o trgovini između
Europske unije i Republike Čilea
(0000/2023 – C9-0000/2023 – 2023/0259(NLE))

Odbor za međunarodnu trgovinu

Izvjestiteljica: Samira Rafaela

Oznake postupaka

- * Postupak savjetovanja
- *** Postupak suglasnosti
- ***I Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
- ***II Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
- ***III Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽENJE	6

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

**o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Privremenog sporazuma o trgovini između
Europske unije i Republike Čilea
(0000/2023 – C9-0000/2023 – 2023/0259(NLE))**

(Suglasnost)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt odluke Vijeća (0000/2023),
- uzimajući u obzir nacrt Privremenog sporazuma o trgovini između Europske unije i Republike Čilea (0000/23),
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu Europske unije i Republike Čilea o odredbama o trgovini i održivom razvoju sadržanima u Privremenom sporazumu o trgovini između Europske unije i Republike Čilea koja je priložena Sporazumu,
- uzimajući u obzir zahtjev za suglasnost koji je podnijelo Vijeće u skladu s člankom 91. stavkom 1., člankom 100. stavkom 2., člankom 207. stavkom 4. prvim podstavkom, člankom 218. stavkom 6. drugim podstavkom točkom (a) podtočkom v. te člankom 218. stavkom 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) (C9-0000/2023),
- uzimajući u obzir svoju nezakonodavnu rezoluciju od ...¹ o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju Naprednog okvirnog sporazuma između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Čilea, s druge strane,
- uzimajući u obzir članak 105. stavke 1. i 4. te članak 114. stavak 7. Poslovnika,
- uzimajući u obzir preporuku Odbora za međunarodnu trgovinu (A9-0000/2023),
 1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Republike Čilea.

¹ Usvojeni tekstovi od tog datuma, P8_TA(0000)0000.

OBRAZLOŽENJE

Politički i gospodarski odnosi Europske unije s Čileom trenutačno su uređeni Sporazumom o pridruživanju iz 2002. Međutim, došlo je do znatnih promjena na svjetskoj razini nakon 2002., a trgovinski i ulagački odnosi između EU-a i Čilea posljednjih su godina ostali ispod razine svojeg potencijala. Stoga su EU i Čile 2017. započeli pregovore o modernizaciji sporazuma kako bi ga uskladili s najnaprednijim standardima i otkrili njegov neiskorišteni potencijal. Pregovori o trgovinskom dijelu su zaključeni na tehničkoj razini u listopadu 2021. Načelna suglasnost o novom Naprednom okvirnom sporazumu između EU-a i Čilea i Privremenom sporazumu o trgovini postignuta je 9. prosinca 2022.

Napredni okvirni sporazum sastoji se od dijela koji se odnosi na politiku i suradnju te dijela koji se odnosi na trgovinu i ulaganja, uključujući odredbe o liberalizaciji ulaganja i zaštiti ulaganja. Dogovoreni tekst u postupku je dvosmjerni postupak ratifikacije. Budući da Napredni okvirni sporazum u cjelini sadrži odredbe o područjima politika za koja EU dijeli nadležnost s državama članicama, kao što je zaštita ulaganja, bit će podnesen ne samo Europskom parlamentu, nego i svim državama članicama za davanje suglasnosti o njegovoj ratifikaciji u skladu s njihovim ustavnim odredbama. Usporedno sa Naprednim okvirnim sporazumom, potpisivanje i sklapanje Privremenog sporazuma o trgovini koji sadržava samo odredbe o trgovini i ulaganjima iz Naprednog okvirnog sporazuma koje su u isključivoj nadležnosti EU-a, bit će podvrgnute postupku ratifikacije koji provodi samo Unija. Za sklapanje Privremenog sporazuma o trgovini bit će potrebna suglasnost Europskog parlamenta, nakon čega slijedi donošenje odluke Vijeća o sklapanju. Nakon što Napredni okvirni sporazum stupi na snagu, Privredni sporazum o trgovini automatski će isteći.

Čile je jedna od najprosperitetnijih i najindustrijaliziranih zemalja Latinske Amerike. Gospodarstvo Čilea otvorenog je tipa i uvelike ovisi o međunarodnoj trgovini. Čile je treći najveći trgovinski partner EU-a u Latinskoj Americi, a Unija je treći najveći trgovinski partner Čilea i njegov najveći izvor izravnih stranih ulaganja.

Postojeći Sporazum o pridruživanju doveo je do znatnog povećanja obujma trgovine i ulaganja između EU-a i Čilea od početka njegove primjene 2003. U razdoblju od 2002. do 2021. bilateralna trgovina između EU-a i Čilea porasla je za 142 %. Međutim, trgovinski i ulagački odnosi posljednjih su godina ostali ispod razine svojeg potencijala jer su obje strane u međuvremenu sklopile naprednije sporazume s drugim partnerima. Zbog toga je EU postao treći trgovinski partner Čilea nakon Kine i SAD-a. U razdoblju od 2003. do 2009. bio je Čileov vodeći trgovinski partner.

Moderniziranim sporazumom EU-u i Čileu omogućit će se da znatno povećaju obujam bilateralne trgovine i ulaganja jer će se njime stvoriti uzajamno korisne nove mogućnosti i omogućiti im razvoj. Njime će se liberalizirati 96 % poljoprivrednih tarifnih stavki koje Čile još nije liberalizirao, a EU će liberalizirati 66 % tih stavki tijekom najviše sedam godina, uključujući postojeće carinske kvote za sir iz EU-a i čileanske prerađene žitarice. Zbog toga će više od 95 % bilateralne trgovine robom biti oslobođeno carine. Za vrlo osjetljive proizvode i dalje će se primjenjivati izuzeća, među ostalim za šećer s obje strane te za banane i rižu na strani EU-a. Čileansko voće i povrće i dalje će podlijegati EU-ovu sustavu ulaznih cijena. Unija će pružiti dodatni pristup tržištu tako što će povećati bescarinske kvote za meso peradi, svinjetinu, ovčje meso, govedinu, češnjak i konzerviranu ribu iz Čilea. Takve nove

kvote za Čile bit će otvorene za maslinovo ulje, voćne pripravke i druge articke. Sporazumom će se zaštititi 216 oznaka zemljopisnog podrijetla iz EU-a u Čileu i 18 oznaka zemljopisnog podrijetla iz Čilea u EU-u. Bilateralna trgovina industrijskom robom već je u potpunosti liberalizirana u okviru postojećeg sporazuma.

Privremeni sporazum o trgovini sadržava i najnovija poglavlja o ulaganjima i uslugama, kojima se osigurava da će se prema europskim ulagačima postupati jednako kao prema čileanskim ulagačima pri osnivanju poslovanja i njihovim upravljanjem u Čileu i obrnuto. Sporazumom se štiti pravo javnih tijela na donošenje propisa u javnom interesu. To uključuje pravo na održavanje javnih usluga kao što su obrazovanje, zdravstvena skrb i opskrba vodom ili pravo na povrat privatnih usluga u javni sektor.

Izvjestitelj je posebno zadovoljan zbog toga što je Komisija poslušala poziv Europskog parlamenta da se u taj trgovinski sporazum EU-a uvrsti posebno i samostalno poglavlje o trgovini i rodu. Rodna ravnopravnost jedna je od temeljnih vrijednosti EU-a i mora se unaprijediti u svim fazama i kroz sve politike. Tim će se poglavljem u kojem su sadržane ambiciozne obveze, postaviti novi presedan za uključivanje rodne ravnopravnosti u trgovinske odnose EU-a.

Novim će se sporazumom pridonijeti i poštenijoj i pravednijoj zelenoj tranziciji za obje strane. Ključno je da će se sporazumom osigurati pristup kritičnim sirovinama i čistoj energiji bez diskriminacije, a istodobno će se doprinijeti lokalnoj dodanoj vrijednosti u Čileu. Poglavljem o energiji i sirovinama zabranjuju se monopolji na izvoz i uvoz te dvostruko određivanje cijena, dok se Čileu omogućuje određeni politički prostor u olakšavanju nastanka novih industrijskih sektora određivanjem niže domaće cijene u određenim granicama.

Privremeni sporazum o trgovini uključuje i sveobuhvatno poglavlje o trgovini i održivom razvoju koje sadržava ambiciozne i obvezujuće obveze u pogledu socijalnih, radnih i okolišnih pitanja. Nadalje, Čile i EU obvezali su se u zajedničkoj izjavi priloženoj Privremenom sporazu o trgovini da će preispitati sporazum čim on stupi na snagu kako bi ga se uskladilo s najnovijim standardima održivosti, posebno s novim pristupom EU-a trgovini i održivom razvoju. Time će se osigurati učinkovitija provedba obveza u pogledu socijalnih i radničkih prava, uključujući prava autohtonih naroda poput slobodnog, prethodnog i informiranog pristanka, kao i ekoloških standarda.

Privremeni sporazum o trgovini će EU-u omogućiti da konsolidira i dodatno ojača svoj odnos s jednim od svojih najvažnijih i najpouzdanih partnera u Latinskoj Americi. Sporazum pokazuje da EU može surađivati s partnerima istomišljenicima kako bi se unaprijedila pravedna i održiva trgovina utemeljena na vrijednostima. U vrijeme kada se multilateralni svjetski poredak, koji uključuje otvorenu trgovinu utemeljenu na pravilima, sve više dovodi u pitanje, taj je sporazum također snažan signal protiv protekcionističkih tendencija i omogućuje obama partnerima da diversificiraju svoje lance opskrbe.

Sporazumom će se trgovinski i ulagački odnos između EU-a i Čilea uskladiti s najnaprednijim standardima u područjima koja se, među ostalim, odnose na zaštitu okoliša, radnička prava, rodnu ravnopravnost i ljudska prava te prava autohtonih naroda. Njime će se ukinuti većina preostalih carina i stvoriti znatne nove mogućnosti za gospodarski rast i održivi razvoj. Osiguravanjem jednakog postupanja prema ulagačima s obje strane, sporazumom će se

potaknuti više europskih poduzeća na ulaganje u Čile i obrnuto, među ostalim u strateške sektore kao što su obnovljivi izvori energije i sirovine.

Izvjestitelj stoga preporučuje da se dâ suglasnost za sklapanje Sporazuma.